

ΠΩΣ Η ΚΡΙΣΗ ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ ΤΙΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΕΝΤΟΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Βαλεντίνα Μιχαήλ

Διπλωματική Εργασία

Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Ευρωπαϊκή Διακυβέρνηση

Πως η κρίση επηρεάζει τις Δημοκρατικές
διαδικασίες εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Περιεχομενα

1.Προλογος

2.Ολιγαρχική λειτουργία και ελειψη Δημοκρατίας στην Ε.Ε

3.Ο ρόλος του Ευρωπαϊκου Κοινοβουλίου εν μέσω της κρίσης

4.Κρίση και επανεξέταση του κράτους Πρόνοιας

5.Τα κατασκευαστικά λαθή του Ευρώ και ο κίνδυνος καταρευσης του Ευρωπαϊκού δημοσιονομικού χώρου

6.Οικονομική και πολιτική Ομοσπονδοιοποίηση Λύση η Μονοδρομος

7.Ο υπερκαπιταλισμός και η Υπονόμευση της Δημοκρατίας

8 .Η Τραπεζική κρίση του 2013 στην Κύπρο ως παράδειγμα λήψης μη Δημοκρατικών αποφάσεων

9.Περισσότερη Δημοκρατία ως απάντηση το κίνημα των αγανακτισμένων

Επιλογος

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η Ευρώπη και κατά συνέπεια η Ευρωπαϊκή Ενωση μαστίζεται την τελευταία πενταετία από την πρωτοφανή παγκόσμια οικονομική κρίση. Η περίοδος όμως αυτή που διάνυνουμε δεν είναι απλώς μια κακή περίοδος για το οικονομικοτραπεζικό συστημά που απλά θα έχει για ορισμένα χρόνια δυσχερείς συνέπειες στην ζωή των Ευρωπαίων πολιτών. Είναι μια κρίση βαθιά όχι απλά οικονομικής φύσεως αλλά κυρίως μια εκ θεμελίων κρίση θεσμών και αξιών. Με πρώτο θύμα τον κλονισμό της σημαντικότερης θεσμικής και πολιτειακής αξίας την οποία η ίδια η Ευρώπη γεννήσε, της Δημοκρατίας. Ολόι εμείς οι πολίτες των 27 χωρών που ζούμε κατά από την ομπρέλα της Ευρωπαϊκής Ενωσης με το ξέσπασμα της οικονομικής κρίσης βρεθήκαμε να βιώνουμε συνθήκες όχι μόνο οικονομικής μιζέριας αλλά κυρίως να αισθανόμαστε ότι ζουμε σε ένα αποπνικτικό περιβάλλον στο οποίο τα δημοκρατικά μας δικαιώματα και η συμμετοχή μας στην λήψη αποφάσεων έχουν περάσει δυστυχώς σε δεύτερη μοίρα. Η Ευρώπη τα τελευταία χρόνια μετατραπήκε σε άγριο τοπίο στο οποίο κυριαρχούν οι οικονομικές αλλά κυρίως οι κοινωνικές ανισότητες. Από την μια οχθή οι χώρες κυρίως του νότου που μαστιζονται από την Υφεση και αναγκάζονται συνεχώς να βρίσκονται στον φαύλο κύκλο του δανεισμού και από την άλλη οι ισχυρότερες οικονομικά χώρες με προτεργάτη κυρίως την Γερμανία οι οποίες έχοντας το ρόλο του δανειστή στραγγαλίζουν τις ειδή προβληματικές οικονομίες των πιο αδυνάμων οικονομικά χωρών. Η ευρωπαϊκή ενωσή της ισότητας και της αλληλεγγύης μεταξύ των εταίρων, όπως επησυνέμετο στην ιδρυτική της διακήρυξη έχει μετατραπεί σε ένα ιεραρχοταξικό οργανισμό στον οποίο την πρωτοκαθεδρία και τον πρώτο λόγο στις αποφάσεις έχουν ορισμένοι ισχυροί οικονομικά αλλά και πολιτικά εταίροι. Παρακολουθώντας ακόμα και το πώς έχουν διαμορφωθεί οι ρόλοι των θεσμικών οργάνων μέσα στην Ευρωπαϊκή Ενωση και στη διαδικασία λήψης των αποφάσεων κεφάλαιο που θα εξετάσουμε και ως μέρος της παρακάτω μελέτης, ένας προσέκτικος παρατηρήτης δεν είναι δύσκολο να διαπιστώσει ότι τα λειτουργικά όργανα της Ε.Ε πασχουν σε θεσμικό επίπεδο από δημοκρατικό έλλειμμα. Τι φταίει όμως για όλα αυτά μηπως η οικονομική κρίση και η μετατροπή της σε κρίση αξιών και κατ'επέκτασή η δημοκρατική φθορά που προκαλείται από την διάσπαση του κοινωνικού ιστού. Η μήπως η περίοδος αυτή ήταν η αφορμή για να δούμε επιτέλους πραγματικότητες που για χρόνια βιώνάμε αλλά απωσιωπούσαμε

Στην παρακάτω μελέτη θα προσπαθήσουμε να θεσουμε προβληματισμούς γυρω από το πώς η οικονομική κρίση επηρέασε τους δημοκρατικούς θεσμούς μεσα στην Ευρωπαϊκή Ενωση. Εξετάζοντας κατ'αρχήν της αλλαγές που επήλθαν στην ζωή των Ευρωπαίων πολιτών μετά το ξέσπασμα της οικονομικής κρίσης του 2008, η οποία επέφερε την μεγάλη αυτή ανισότητα στο Ευρωπαϊκό κοινωνικοοικονομικό πεδίο, τις ουρές των ανέργων και τα εκατομμύρια των Ευρωπαίων πολιτών στις χώρες που μαστίζονται από την οικονομική κρίση, να βρίσκονται στο όριο της φτώχειας. Στην συνέχεια εξετάζουμε δυό μεγάλα θεμάτα τα οποία αφορούν το παρόν αλλά και κυρίως το μέλλον της Ευρωπαϊκής Ενωσης, μέσα στον κικαίωνα της

Κρίσης. Το πρώτο αφορά το Ευρώ το νόμισμα των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης το οποίο όπως πολλοί υποστηρίζουν είναι ένα λάθος εξ αρχής κατασκεύασμα το οποίο ήταν καταδικασμένο να αποτύχει. Και από την αλλή το τεράστιο φιάσκο με την ψήφιση και τελικά την καταψήφιση του Ευρωπαϊκού Συνταγμάτος από την πλειοψηφία των Ευρωπαίων πολιτών οι οποίοι κατά πλειοψηφία θεώρησαν ότι επρόκειτο για ένα κειμένο χωρίς δημοκρατικό έρεισμά το οποίο δεν ανταποκρίνεται στο ρόλο που πρέπει να διαδραματίζει η Ευρωπαϊκή Ένωση ως θεσμός στις μέρες μας.

Πολύ σημαντικό επίσης και τό κεφάλαιο της εξέλιξης της λειτουργίας των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο εσωτερικό της, όπου είναι γεγονός όπως θα δούμε και παρακάτω ότι με τον τρόπο που έχει διαμορφωθεί η λειτουργία τους δεν απαντοκρίνονται πλέον σε μεγάλο βαθμό σε όργανα που στην διαδικασία της λήψης αποφάσεων προάγουν την δημοκρατία. Και όχι τα εκάστοτε ιδιοτελή συμφέροντα. Στην συνέχεια τίθεται ως θέμα προβληματισμού η εξαπλώσή του καπιταλιστικού συστήματος ιδιαίτερα την τελευταία εικοσαετία μετά την κατάρρευση του υπαρκτού σοσιαλισμού. Και πως οι δημοκρατικές διαδικασίες μέσα στην Ένωση υπονομευονται από την αχαλίνωτη εξάπλωση του καπιταλιστικού συστήματος και της ιδιωτικής πρωτοβουλίας. Ένα πρόσφατο παράδειγμα για την λήψη μη δημοκρατικών αποφάσεων το οποίο θα προσπαθήσουμε να αναλύσουμε και στην μελέτη αυτή μέσα την Ευρωπαϊκή Ένωση το οποίο προβληματίζει και γύρω από την ανισότητα μεταξύ των Εταίρων είναι τό πρόσφατό ξέσπασμα της Τραπεζικής κρίσης στην Κύπρο με αποφάσεις που δεν αρμόζαν σε ιδιαίτερα δημοκρατικούς φορείς, παρθενικά χωρίς προηγούμενο αποφάσεις που επέφεραν <<ασφυξία>> στην μικρή οικονομία ενός μη ισχυρού αλλά υποθετικά ισότιμου μέλους της Ευρωπαϊκής οικογένειας. Στο τελευταίο κεφάλαιο θα αναφέρουμε στο κοινωνικό ξέσπασμα του κινήματος των αγανακτισμένων ως μια φωνή λαϊκής απαιτήσης για περισσότερη συμμετοχή στην λήψη αποφάσεων στην ουσία μια φωνή για περισσότερη δημοκρατία. Θα δούμε ότι το κίνημα αυτό παρόλο που μπορεί να μην πετυχέ στο ακέραιο του στόχους του όμως κατάφερε να φέρει στον προσκήνιο ξανά την φωνή του απλού πολίτη που αισθάνεται ότι ασφυκτιά γιατί νιώθει ότι η φωνή του δεν μπορεί να ακουστεί. Σαν επίλογος θα αναφερθούμε στα συμπεράσματα τα οποία προέκυψαν από την μελέτη αυτή και θα προσπαθήσουμε να θεσώσουμε καποιές προτάσεις ώστε να βελτιωθεί η ήδη βεβαρυμένη κατάσταση την οποία ολότε οι Ευρωπαίοι πολίτες βιώνουμε καθημερινά.

Ολιγαρχική λειτουργία και Ελειψη δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Όταν συζητάμε για δημοκρατικό έλλειμμα στην Ευρωπαϊκή Ένωση δεν μπορούμε να μην εξετάσουμε σε πρώτο βάθμο της λειτουργία των θεσμικών οργάνων της Ένωσης και το πως

Κρίσης.Το πρώτο αφορά το Ευρώ το νόμισμα των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης το οποίο όπως πολλοί υποστηρίζουν είναι ένα λάθος εξ αρχής κατασκεύασμα το οποίο ήταν καταδικασμένο να αποτύχει.Και από την αλλή το τεράστιο φιάσκο με την ψήφιση και τελικά την καταψήφιση του Ευρωπαϊκού Συνταγμάτος από την πλειοψηφία των Ευρωπαίων πολιτών οι οποίοι κατά πλειοψηφία θεώρησαν ότι επρόκειτο για ένα κειμένο χωρίς δημοκρατικό έρεισμά το οποίο δεν ανταποκρίνεται στο ρόλο που πρέπει να διαδραματίζει η Ευρωπαϊκή Ένωση ως θεσμός στις μέρες μας.

Πολύ σημαντικό επίσης και τό κεφάλαιο της εξέλιξης της λειτουργίας των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο εσωτερικό της,οπού είναι γεγονός όπως θα δούμε και παρακάτω ότι με τον τρόπο που έχει διαμορφωθεί η λειτουργία τους δεν απαντοκρίνονται πλέον σε μεγάλο βαθμό σε όργανα που στην διαδικασία της λήψης αποφάσεων προάγουν την δημοκρατία. Και όχι τα εκάστοτε ιδιοτελή συμφέροντα.Στην συνέχεια τίθεται ως θέμα προβληματισμού η εξαπλώσή του καπιταλιστικού συστήματος ιδιαίτερα την τελευταία εικοσαετία μετά την κατάρρευση του υπαρκτου σοσιαλισμου.Και πως οι δημοκρατικές διαδικασίες μέσα στην Ένωση υπονομευονται από την αχαλίνωτη εξάπλωση του καπιταλιστικού συστήματος και της ιδιωτικής πρωτοβουλίας.Ενα πρόσφατο παράδειγμα για την ληψη μη δημοκρατικών αποφάσεων το οποίο θα προσπαθήσουμε να αναλύσουμε και στην μελέτη αυτή μέσα την Ευρωπαϊκή Ένωση το οποίο προβληματίζει και γύρω από την ανισότητα μεταξύ των Εταίρων είναι τό πρόσφατό ξέσπασμα της Τραπεζικής κρίσης στην Κύπρο με αποφάσεις που δεν αρμόζαν σε ιδιαίτερα δημοκρατικούς φορείς,παρθηκαν χωρίς προηγούμενο αποφάσεις που επέφεραν <<ασφυξία>> στην μικρη οικονομία ενός μη ισχυρού αλλά υποθετικά ισότημου μέλους της Ευρωπαϊκής οικογένειας. Στο τελευταίο κεφάλαιο θα αναφέρουμε στο κοινωνικο ξέσπασμα του κινήματος των αγανακτησμένων ως μια φωνή λαϊκής απαιτήσης για περισσότερη συμμετοχή στην λήψη αποφάσεων στην ουσια μια φωνή για περισσότερη δημοκρατία.Θα δουμε ότι το κίνημα αυτό παρόλο που μπορεί να μην πετυχέ στο ακέραιο του στόχους του όμως κατάφερε να φέρει στον προσκήνιο ξανά την φωνή του απλού πολίτη που αισθάνεται ότι ασφυκτία γιατί νιώθει ότι η φωνή του δεν μπορεί να ακουστεί.Σαν επίλογος θα αναφερθούμε στα συμπεράσματα τα οποία προέκυψαν από την μελέτη αυτή και θα προσπαθήσουμε να θεσούμε καποιές προτάσεις ώστε να βελτιωθεί η ήδη βεβαρυμένη κατάσταση την οποία ολόν οι Ευρωπαίοι πολίτες βιώνουμε καθημερινά.

Ολιγαρχική λειτουργία και Ελειψη δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Όταν συζητάμε για δημοκρατικο έλλειμα στην Ευρωπαϊκή Ένωση δεν μπορούμε να μην εξετάσουμε σε πρώτο βάθμο της λειτουργία των θεσμικών οργάνων της Ένωσης και το πως

γίνεται η λήψη αποφάσεων στο εσωτερικό της. Και πόσο αυτό ιδιαίτερα τα τελευταία έχει παρεκκλίνει από το δρόμο της διατήρησης μια ομαλής δημοκρατικής ισοροπίας. Η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι ένας ιδιομορφος οργανισμός δεν είναι κατ'εξ'όχην Ομοσπονδίο κράτος. Παρόλο που διατηρεί στοιχεία και επιζητεί να γίνει μια μορφή ομοσπονδίας. (Είναι ένα σύνολο εθνικών κρατών που απαρτίζουν μια ιδιαίτερη μορφή υπερεθνικής ένωσης λαών και κρατών). Η ευρωπαϊκή Επιτροπή αποτελεί τον εκτελεστικό μηχανισμό της Ένωσης, μια μορφή ατυπού αλλά ισχυρού κυβερνώντος οργάνου. Ανταποκρίνεται όμως αυτό στην πραγματικότητα. Ο Ντανιέλ Κον Μπενίτ γράφει 1.<<στο μανιφέστο για μια άλλη Ευρώπη>> Σχετικά με τις σημερινές αρμοδιότητες και την λήψη αποφάσεων στο εσωτερικό της επιτροπής

<<Η Ευρωπαϊκή επιτροπή δεν καταθέτει καμία πρόταση εφεξής δεν έχει πάρει πρώτα την έγκριση μερικών μεγάλων χωρών μελών ουσιαστικά της Γαλλίας και της Γερμανίας. Λογικά αυτό τις στερεί το δικαίωμα να παίρνει πρωτοβουλίες. Εφεξής αυτό το δικαίωμα το έχουν πρακτικά τα κράτη. Κάθε φορά που ρωτάω την επιτροπή την επιτροπή γιατί δεν πήρε την άλφα ή βήτα πρωτοβουλία μου απαντάει πως δεν κατάφερε να αποσπάσει την έγκρισή του τάδε ή του δένα μεγάλου κράτους και επόμενος δεν θα είχε κανένα νόημα να ριχτεί σε μία μάχη που θεωρεί εκ των προτέρων χαμένη. Πράγμα που δεν στέκει. Η κατάθεση μιας πρότασης δημιουργεί μια δυναμική σε τομείς όπου η απόφαση λαμβάνεται με ιδιαίτερη πλειοψηφία>> (Το μανιφέστο για μια άλλη Ευρώπη σελ 140-141)

Από την άλλη η σχέση και η συνεργασία μεταξύ Ευρωπαϊκής επιτροπής και ευρωπαϊκού συμβουλίου τα τελευταία χρόνια δημιουργεί ευλογές απορίες. Την περίοδο 1985-1994 με πρόεδρο τον Ζακ Ντελόρ υπήρξε μια δυναμική περίοδος ισχυριοποίησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. 2. της ανατίθεται το η δημιουργία της Ενιαίας αγοράς και ανοίγει ο δρόμος προς την νομισματική ενοποίηση με παρότρυνση σημαντικών πολιτικών ευρωπαίων ηγετών όπως ο Φρανσουά Μιτεράν και ο Χέλμουτ Κόλ. Μετά το 1991 όμως όταν ερχεται η συνθήκη του Μάστριχτ οι ισχύριοι εταίροι όπως η Βρετανία θέλουν να ανισχυριοποιήσουν τον ρόλο της Επιτροπής και έτσι η Εκτελεστική εξουσία μεταφέρεται στην γραμματεία του Ευρωπαϊκού συμβουλίου. Αυτό ορίζει ακόμα τον πρόεδρο αλλά και τους επιτρόπους ακόμα και αν απαιτείται η έγκρισή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Ακόμα και ο διορισμός του σημερινού προέδρου της Επιτροπής Χοσε Μανουέλ Μπαρόζο ήταν προτινόμενος από το Λονδίνο. Με στόχο ο ρόλος της Επιτροπής να περιοριστεί σε μεσολαβητικό οργάνο μεταξύ των κρατών. 3 (Κον Μπεντίντ και Γκι Βερχοφστάντ 2012.) Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είναι το παιδί του Ευρωπαϊκού συμβουλίου.

Επίσης ως ανφορά το Ευρωπαϊκό συμβούλιο υπάρχουν σοβαρές ενστάσεις ως προς την διαδικασία ψηφοφορίας η οποία διεξάγεται μέσω της μεθόδου της ειδικής πλειοψηφίας. Κατι το οποίο όπως θεωρούν αρκετοί ιπνομεύει την ισότητα και θεσμική ισονομία των κρατών μελών. Συγκεκριμένα τον γλωσσάριο της Ευρωπαϊκής ένωσης περιγράφει την διαδικασία ως εξής 4

<< Η ειδική πλειοψηφία αντιστοιχεί στον αριθμό των ψήφων που πρέπει να συγκεντρωθούν στο Συμβούλιο. Μετά την διακυβερνητική του 2000 και την Συνθήκη της Νίκαιας ο αριθμός των ψήφων που διαθέτει το κάθε κράτος μέλος διαφοροποιήθηκε κυρίως ως αναφορά τις χώρες με τους μεγαλύτερους πληθυσμούς με στόχο να διατηρηθεί η νομιμοποίηση των αποφάσεων του Συμβουλίου από πλευράς δημογραφικής αντιπροσωπευτικότητας. Από την 1^η Ιανουαρίου του 2007 μετά την διεύρυνση της Ένωσης η ειδική πλειοψηφία επιτυγχάνεται εάν συγκεντρωθούν 255 ψήφοι επί 345 και εφόσον η απόφαση υπερψηφιστεί από την πλειονότητα των κρατών μελών. Επιπλέον οποιοδήποτε κράτος μέλος δύναται να ζητήσει να εξακριβωθεί εάν η ειδική πλειοψηφία αντιπροσωπεύει ποσοστό τουλάχιστον 62% επί του συνολικού πληθυσμού της Ένωσης. Σε αντίθετη περίπτωση το Συμβούλιο δεν λαμβάνει απόφαση>> Αυτό το σύστημα νομιμοποιεί διπλά τις αποφάσεις που λαμβάνονται εις βάρος όμως των μικρότερων πληθυσμιακά χωρών>>

Τα μακροχρόνια προβλήματα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αρχίζουν και από τον τρόπο δομής της σύστασης της η οποία υπήρξε επι μακρόν δομικά Ευρωπαϊκή παρότι τα μέλη της προτείνονται από τις κυβερνήσεις εντούτις τα εσωτερικά της προβλήματα δημιουργούνται από τις προσωπικότητες που την απαρτίζουν..Σε αντίθεση με το Ευρωπαϊκό κοινοβούλιο το οποίο είναι δομικά εθνικό επειδή οι βουλευτές εκλέγονται σε εθνική βάση.Παρόλο που και ο δικός του ο ρόλος είναι περιορισμένος και υπονομεύεται συνεχώς όπως θα δούμε και παρακάτω.

Ο ρόλος του Ευρωπαϊκού κοινοβουλίου εν μέσω της Κρίσης

Το Ευρωπαϊκό κοινοβούλιο είναι ίσως το θεσμικό όργανο της Ευρωπαϊκής ένωσης του οποίου ο ρόλος αυτή την στιγμή αμφισβητείται περισσότερο από όλα τα υπόλοιπα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Παρόλο που είναι το μοναδικό όργανο του οποίου τα μέλη εκλέγονται άμεσα και καθολικά από τους πολίτες της Ένωσης εντούτις ο βαθμός αμφισβήτησης είναι μεγάλος επικεντρωμένος κυρίως όπως δείχνουν και οι μετρήσεις του Ευρωβαρόμετρου σε τρία σημεία 5.(α) την αμφισβήτηση του ίδιου του οργάνου (β) την αρνητική αντίληψη για τις δραστηριότητες του και (γ) την έλλειψη ενημέρωσης για τις δικαιοδοσίες του. Το 16% των ερωτηθέντων πολιτών οι οποίοι εκφράζουν δυσπιστία προς το θεσμό του ευρωπαϊκού κοινοβουλίου εκφράζει αμφισβήτηση γενικότερα για τους θεσμούς το 11% πιστεύει πως αυτοί που το απαρτίζουν δεν είναι οι πλέον αρμόδιοι για να λαμβάνουν αποφάσεις για την Ε.Ε το 13% υποστηρίζει ότι το Ευρωπαϊκό κοινοβούλιο δεν εκφράζει ικανοποιητικά τις απόψεις τους για την Ευρώπη και ένα ποσοστό 8% είναι κατά της Ε.Ε γενικότερα. Κάθε πέντε χρόνια οι Ευρωπαίοι πολίτες καλούνται να ψηφίσουν και να επιλέξουν τα μέλη του Ευρωπαϊκού κοινοβουλίου σε εθνικό επίπεδο. Είναι ισώς η δημοκρατικότερη από τις διαδικασίες εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ωστόσο η δραματική πτώση της συμμετοχής στις εκλογές και η μη αντιπροσωπευτική ψήφος η οποία καταγράφεται ως αντανάκλαση του εθνικού πολιτικού συστήματος εντύνουν τα προβλήματα δημοκρατικής νομιμότητας εντός της Ε.Ε 6. (Μειωσή του Ευρωπαϊκού δημοκρατικού ελλείματος και Συμετοχική δημοκρατία στην Ευρωπαϊκή ένωση) Το 1979 ο μέσος όρος συμμετοχής στις Ευρωεκλογές ήταν σε ποσοστό 63% ενώ το 2004 το ποσοστό είχε πέσει στο 45.6% κάτι που δυσκόλα μας βοήθη να εμιαστέ αισιόδοξοι για μελλοντικές εκλογικές διαδικασίες. Ενώ το χάσμα μεταξύ Ευρωπαϊκής Ένωσης και πολιτών μεγαλώνει όλο και περισσότερο. Ουσιαστικά λοιπόν το μήνυμα των Ευρωεκλογών δεν φτάνει ποτέ στον Ευρωπαίο πολίτη και επίσης η κατανομή των εδρών δεν φαίνεται να καλύπτει τις ανάγκες και τις προσδοκίες του 7

Η κατανομή εδρών στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για την πενταετία 2009-2014 έχει ως εξής.
Αυστρία 18 Λετονία 9
Βέλγιο 24 Λιθουανία 13
Βουλγαρία 18 Λουξεμβούργο 6
Κύπρος 6 Μάλτα 5
Τσεχία 24 Κάτω Χώρες 27
Δανία 14 Πολωνία 54
Εσθονία 6 Πορτογαλία 24

Η κρίση και η επανεξέταση του κράτους πρόνοιας

Τι είδους μορφή έχει τελικά αυτή η κρίση αναρωτιούνται πολλοί μελετητές σίγουρα ένα μεγάλο της κομμάτι αποτελεί και η κρίση του Δυτικού κράτους πρόνοιας. Ποιος είναι ο ρόλος που διαδραματίζει στην σημερινή περίοδο της κρίσης και πως η υπονόμευση του ρόλου και των λειτουργιών του οξύνει την είδη δυσκολή κατάσταση που υπάρχει στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η ανάπτυξη του κράτους πρόνοιας ιδιαίτερα στα μέσα του 20^{ου} αιώνα πετυχάν να κατανικήσουν σε μεγάλο βαθμό την χρόνια κοινωνική ανασφάλεια και να περιορίσουν σημαντικά τον φόβο για τον μέλλον και τον κοινωνικό αποκλεισμό 9. Μέχρι και το τέλος της δεκαετίας του 70' η πραγματοποίηση του ονείρου για μια κοινωνία απελευθερωμένη από το φόβο και προστατευμένη από τον κινδύνους φάνταζε εφικτή. Στις αρχές όμως της δεκαετίας του 80' η αλματώδης αύξηση της ανεργίας και η εμφάνιση νέων μορφών φτώχειας δείχνει ότι όχι μόνο το πρόβλημα δεν είχε εξαλειφθεί αλλά εμφανίζεται ξανά υπο νέα μορφή αυτή την φορά. Σύμφωνα με το Πιερ Ροζάνβαλον 10. πρόκειται για την εμφάνιση του νέου κοινωνικού ζητήματος με αδυναμία προσαρμογής στις παλαιές μεθόδους διαχείρισης του κοινωνικού πεδίου. Κυρίως λόγω της αλλαγής της ίδιας της φύσης του κράτους που παρατηρείται ήδη από τα τέλη της δεκαετίας του 70'. Στην δεκαετία του 1990 τα προβλήματα χρηματοδότησης και οι δυσλειτουργίες του μηχανισμού στην Ευρώπη είναι πια μόνιμη παρά τις διακηρύξεις ότι η Ευρωπαϊκή ενοποίηση που ήταν τότε στα σκαριά θα έδινε στους πολίτες την εξασφάλιση των δικαιωμάτων τους και της προστασίας κάτω από την Ομπρέλα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο ρόλος επίσης των εθνικών ιδιομορφιών και την ανάπτυξη των ανισοτήτων αρχίζει να διαφαίνεται έντονα την περίοδο αυτή όπως και ο προβληματισμός για την αποτελεσματικότητα των αναδιανεμητικών μηχανισμών. Και της ορθής διαχείρισης του κράτους πρόνοιας. Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα η προσπάθεια για περιορισμό των δαπανών στον τομέα της υγείας. Στην Γαλλία για παράδειγμα το ποσοστό επί του ΑΕΠ αυξήθηκε κατά 16% μεταξύ του 1980 και 1990 εναντί μόλις 7% στην Μεγάλη Βρετανία ενώ παρέμεινε σταθερό στην Ολλανδία. Η Γερμανία κατάφερε μάλιστα να το μειώσει κατά 4%, Με το γεγονός αυτό αποδεικνύεται για άλλη μια φορά φανερός ο ρόλος των εθνικών ιδιομορφιών. Και η μή πρόνοια για την εφαρμογή ενός κεντρικού μηχανισμού για έλεγχο των δαπανών ενός τόσο νευραλγικού τομέα όπως η υγεία. Σε ένα άλλο επίσης μείζον θέμα η σημερινή αντίληψη περί κοινωνικών δικαιωμάτων αποδεικνύεται αναποτελεσματική 11 (Το νέο κοινωνικό ζήτημα-Επανεξετάζοντας το κράτος πρόνοιας) Στο ζήτημα του κοινωνικού αποκλεισμού στο οποίο για ακόμα μια φορά η Ευρωπαϊκή παραδοσιακή αντίληψη περί κοινωνικών δικαιωμάτων αποδεικνύεται ανεπαρκής. Το παραδοσιακό κράτος πρόνοιας λειτουργεί ως μηχανισμός αναπλήρωσης εισοδήματος. Και αυτό

το συναντούμε συγκεκριμένα και στον μηχανισμό που διέπει την λειτουργία της Ευρωπαϊκής ένωσης. Τα κοινωνικά δικαιώματα είναι απλώς δικαιώματα αναπλήρωσης εισοδήματος¹². (Πιερ Ροζανβαλον 2010). Ούτε απλώς και η αντιμετώπιση περιστασιακών κινδύνων η αλλιώς η κατεξοχήν άποψη που επικρατεί σήμερα ότι τα απλά μπαλώματα καταστάσεων όπως η περιστασιακή βοήθεια σε περίπτωση μαζικής ανεργίας η οι προσωρινές μη εκδιώξεις πολιτών από τα σπίτια τους λόγω τραπεζικών χρεών δεν αποτελούν λύσεις. Εχουμε δηλαδή σύμφωνα με τον Πιερ Ροζανβαλό ένα ¹³<<Παθητικό κράτος πρόνοιας>> το οποίο προκαλεί σε οικονομικό επίπεδο μια διαδικασία αυτοκαταστροφής της αλληλεγγύης. Για να φτάσουμε να πάρει μια μορφή ¹⁴<<ενεργητικού κράτους πρόνοιας>> αυτό θα πρέπει να συμβαδίζει με την ευρύτερη έννοια της αναπροσαρμογής του όρου του κοινωνικού δικαιώματος ώστε να είναι και πιο ομαλή η ενταξη σε αυτό διαφόρων κοινωνικών ομάδων όπως οι μακροχρόνια άνεργοι και ο μεγάλος αριθμός Ευρωπαίων πολιτών που ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας. Ο διαχωρισμός της οικονομικής από την κοινωνική σφαίρα είναι εντελώς λανθασμένος χειρισμός. Είναι στοιχεία ομοούσια και αλληλένδετα ¹⁴. Στην περίοδο βαθιάς οικονομικοπολιτικής κρίσης που διανύουμε αν η Ευρώπη δεν φροντίζει για το ανθρώπινο της δυναμικό ιδιαίτερα τους νέους στις χώρες του νότου που μαστίζονται από την μαζική ανεργία αν δεν φροντίζει για την εξασφάλιση ασφάλισης και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης ευπαθών ομάδων, αν δεν φροντίζει για καίρια θέματα όπως το μεταναστευτικό και άλλα, τότε ακόμα και την περίοδο που θα έχει καταφέρει να ξεφύγει από την κρίση οι συνέπειες που θα έχουν ήδη εδρεωθεί θα είναι ανυπολόγιστες. Δεν είναι τυχαίο που είδαμε χιλιάδες ανθρώπους στους δρόμους να διακηρύχουν το δικαίωμα σε ένα καλύτερο αύριο. Που δεν θέλουν να αισθάνονται μέρος των <<Περιττών πλυθυσμών>> που παράγει ο νεόφιλελευθερισμός ¹⁵ (Judith Butler 2012) εκτεθειμένους στην επισφάλεια, καθιερώνοντας μόρφες προσωρινής εργασίας καταστρέφοντας μακροχρόνιους θεσμούς κοινωνικής δημοκρατίας, και αποσύρωντας κοινωνικές υπηρεσίες από απροστάτευτες και ευπαθείς κοινωνικές ομάδες. Αυτό επειδή η αξία των υπηρεσιών αυτών και βασικά δικαιώματα όπως το φαγητό και η στέγη έχουν αντικατασταθεί από οικονομικούς υπολογισμούς που εκτίμουν μόνο τις επιχειρηματικές ικανότητες των ατόμων. Σύμφωνα με τον Jürgen Habermas το ανησυχητικότερο είναι η ¹⁶<<ουρανομήκης κοινωνική αδικία>> ότι οι κοινωνικές συνέπειες της αποτυχίας του συστήματος πλήττουν σκληρότερα τις ευπαθέστερες κοινωνικές ομάδες. Που αυτός η άλλως δεν θα ανήκαν στους κερδισμένους της παγκοσμιοποίησης καλείται να πληρώσει τα σπασμένα της λειτουργικής διαταραχής του χρηματοπιστωτικού συστήματος και μάλιστα όχι σε μετοχές τρέχουσας αξίας αλλά στο σκληρό νόμισμα της καθημερινής τους ύπαρξης. Η Ευρώπη έχει ανάγκη από την θεσμοθέτηση των αξιών του κράτους πρόνοιας και επίσης έχει ανάγκη από ένα νέο κοινωνικό συμβόλαιο ¹⁷ (Ferenc Miszlivetz 2012) καθώς η οικονομική κρίση μετατρέπεται όλο και περισσότερο με μια βαθιά κοινωνική και πολιτική κρίση

SEASONALLY ADJUSTED UNEMPLOYMENT RATES (%)

	Youth (under 25's)				Males				Females			
	Dec 11	Oct 12	Nov 12	Dec 12	Dec 11	Oct 12	Nov 12	Dec 12	Dec 11	Oct 12	Nov 12	Dec 12
EA17	21.7	23.9	24.0	24.0	10.5	12.6	11.6	11.6	10.9	11.8	11.6	11.8
EU27	22.2	23.3	23.4	23.4	10.0	10.7	10.7	10.7	10.1	10.7	10.7	10.7
BE	17.5	19.7	19.7	20.0	7.0	7.5	7.5	7.6	7.2	7.3	7.4	7.4
BG	27.5	23.0	27.5	27.5	12.2	13.6	13.0	13.6	10.3	10.7	10.6	10.8
CZ	18.4	20.7	21.2	21.0	5.9	6.3	6.5	6.5	7.7	8.5	8.6	8.7
DK	14.1	13.8	14.7	14.7	7.6	7.8	8.1	8.3	7.7	7.4	7.6	7.7
DE*	8.1	9.1	8.0	8.0	5.9	5.6	5.5	5.5	5.3	5.1	5.1	5.0
EE	22.0	18.1	18.5	:	17.7	10.4	10.8	:	10.0	8.0	9.0	:
IE	30.6	30.0	29.8	30.2	18.0	17.7	17.6	17.7	11.2	11.1	11.1	10.9
EL	51.4	57.6	:	:	19.0	24.1	:	:	25.2	30.4	:	:
ES	49.5	53.0	55.4	55.6	22.7	25.6	25.7	25.5	23.7	25.4	26.6	26.7
FR	23.1	23.0	26.6	27.0	8.6	10.4	10.5	10.6	10.1	10.4	10.4	10.6
IT*	31.7	35.1	36.8	36.6	8.7	10.4	10.5	10.6	10.5	12.3	12.1	12.1
CY*	20.3	24.0	26.5	28.5	10.6	14.8	14.0	15.5	8.8	12.9	13.4	13.9
LV*	28.8	31.7**	:	:	17.5	24.4**	:	:	13.5	13.6**	:	:
LT	30.3	24.3	23.8	23.6	15.7	14.8	15.0	14.5	11.7	10.5	10.5	10.2
LU	18.6	19.6	18.6	18.8	4.5	4.6	4.7	4.9	5.5	5.8	5.6	5.9
HU	27.1	29.1	27.8	:	10.9	11.1	11.1	:	11.0	10.7	10.7	:
MT	14.2	13.5	16.2	15.7	6.0	5.7	6.0	6.2	7.4	6.9	6.4	7.6
NL	8.6	9.8	9.7	10.0	4.9	5.6	5.8	6.1	4.9	5.4	5.4	5.5
AT	8.4	8.7	8.6	8.5	3.8	4.6	4.6	4.5	4.0	4.2	4.1	4.1
PL	26.5	27.7	26.2	28.4	9.2	9.9	10.0	10.1	10.6	11.1	11.2	11.3
PT	31.1	30.0	38.7	38.3	14.8	16.8	18.8	17.1	14.1	14.7	15.7	15.9
RO*	24.8	23.0**	:	:	7.9	7.5	7.1	6.9	7.0	6.2	6.2	6.0
SI*	15.0	28.9	26.8	26.9	8.7	9.4	9.4	9.7	9.0	10.6	10.4	10.3
SK	32.9	35.2	35.7	35.9	13.6	13.6	14.2	14.6	14.2	14.7	14.6	14.9
FI*	19.6	19.9	18.6	18.0	8.2	8.4	8.3	8.3	6.9	7.1	7.0	7.0
SE	22.9	23.1	24.6	23.9	7.7	8.0	8.3	7.9	7.3	7.3	7.5	7.6
UK	22.1	20.5	:	:	8.8	8.2	:	:	7.6	7.3	:	:
IS	14.6	12.3	12.3	12.5	6.7	5.7	5.7	5.7	6.1	5.1	5.0	5.1
NO	8.3	9.4	9.7	:	3.7	3.6	3.9	:	2.6	2.8	3.1	:
US	16.7	18.0	15.8	16.3	8.7	8.0	7.9	7.9	8.3	7.7	7.6	7.6
JP	8.9	7.7	6.0	:	4.9	4.3	4.0	:	4.0	3.9	3.6	:

Source: Eurostat Data not available ** Q1 2011

9,10 11,12 13. .14.Πιερ Ροζανβαλον.Το νέο κοινωνικό Ζήτημα-Επιανεξέταζοντας το κράτος πρόνοιας-αρθρογραφία 24 γράμματα- κρίση δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή ένωση 2012.

.15..Judith Butler 2012 24 γράμματα- κρίση δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή ένωση 2012.

16..Jurken Habermas Για ένα σύνταγμα της Ευρώπης-2011

17.Άρθρο τουFerenc Mislivetz 2012- Delkelett Europa South east Europe Internationals Relations Quarterly.-η κρίση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

18.Ευρωπαϊκή στατιστική υπηρεσία.(πίνακες)

Τα κατασκευαστικά λάθη του Ευρώ και ο κίνδυνος κατάρρευσης του Ευρωπαϊκού δημοσιονομικού χώρου

Η νομισματική ένωση ενα εγχείριμα μεγαλειήβωλο και δύσκολο. Του οποίου το ξέσπασμά της χρηματοπιστωτικής κρίσης του 2008 εφερέ στο προσκήνιο τα σαθρά θεμέλια πανώ στα οποία οικοδομήθηκε. Πολυ κατατοπιστική η μελέτη του Γιούργκεν Χαμπέρμας στο βιβλίο του 19<<Για ένα σύνταγμα της Ευρώπης>> Οπου αναφέρεται συγκεκριμένα όταν άρχισε να γίνεται αντιληπτή η κερδοσκοπία των χρηματοπιστωτικών αγορών διαφάνισε το πολιτικό ζήτημα του κατασκευαστικού σφάλματος της νομισματικής ένωσης. Με την εισαγωγή του Ευρώ το 1999 μερικοί ήλπιζαν στην συνέχιση της διαδικασίας της πολιτικής ενοποίησης. Άλλοι επένδυναν στο νεοφιλελευθερισμό όπου υπάρχει περισσότερη εμπιστοσύνη στο οικονομικό σύνταγμα από ότι στην δημοκρατία. Ήταν δηλαδή πεπεισμένοι ότι αρκούσε η τήρηση απλών κανόνων σταθεροποίησης των κρατικών προϋπολογισμών θα αρκούσε για να επέλθει συγκλυσή ανάπτυξης σε όλες τις χώρες με μονάδα μέτρησης το μισθολογικό κόστος. Όλες αυτές οι προσδοκίες κατέρευσαν σαν χάρτινος πύργος. Ο <<τέλειος>> συνδυασμός χρηματοπιστωτικής κρίσης, κρίσης χρέους και κρίσης του Ευρώ εφέρε στο προσκήνιο την λάθος κατασκευή ενός τεράστιου οικονομικού και νομισματικού χώρου από τον οποίο όμως λείπουν βασικά εργαλεία που καθορίζουν μια κοινή οικονομική πολιτική. Όλες οι χώρες κάτω από την πίεση προτερημάτων όπως η Ευρωσκεπτικιστρία Ανγκελά Μέρκελ πείστηκαν να κάνουν βήματα προς την ολοκλήρωση και τώρα τρέχουν για να διορθώσουν ένα ολέθριο λάθος 20 (Γιούργκεν Χαμπέρμας 2012). Οι αρχηγοί των κρατών αυτή την στιγμή είναι δεσμευμένοι να εφαρμόσουν ο καθένας μια δέσμη μέτρων για την δημοσιονομική οικονομική κοινωνική και μισθολογική πολιτική που πρέπει να ψηφιστεί από τα εθνικά κοινοβούλια του κάθε εταίρου, μέσα σε ένα <<Γερμανικό> πολιτικό πρότυπο. Για να μην μιλήσουμε για την πολιτική λιτότητας-αφαίμαξης- ιδιαίτερα των αδύναμων χωρών του Ευρωπαϊκού Νοτιού. Μέσα σ αυτό το ομιχλόδες τοπίο τα Εθνικά κοινοβούλια υποψιάζονται και δικαιολογούμενα οτι απλώς διέκπερέωνουν προειλημένες αποφάσεις και τις εφαρμόζουν αδιαμαρτύρητα. <<Αυτή η υποψία διαβρώνει την αξιοπιστία της δημοκρατίας>>20

Ο Χάμπερμας στο άρθρο << Συνθήκη υπέρ η κατά της Ευρώπης >> αναφέρει <<Από όλες τις συμμετέχουσες κυβερνήσεις λείπει μέχρι τώρα το θάρρος σπαρταρούν ανήμπορες ανάμεσα στην Σκόλλα των προσταγών των μεγάλων Τραπεζών και των οίκων αξιολόγησης από τη μια και την Χάρυβδη τον φόβο μπροστά στην απώλεια της νομιμότητας τους (δηλαδή της δημοτικότητας τους ο αλόγιστος αυξητισμός (incrementalism) προδίδει την έλιψη μακρόπνοης πολιτικής (Χαμπερμάς 2012).

Μετά την απελευθέρωση των ισοτιμιών των νομισμάτων και την αύξηση του πληθωρισμού για τις χώρες του ΟΟΣΑ η κατάσταση είναι ακόμα πιο δύσκολη καθώς οι στατιστικές δείχνουν ότι οι κοινωνικές ανισότητες και η κοινωνική ανασφάλεια έχουν αυξηθεί παρόλο παρότι οι κυβερνήσεις καλύπτουν την νομομοιοποιητική τους ανάγκη για δημότικότητα με τον συνεχή δανεισμό. Αλλά ακόμα και αυτό μετά το 2008 21 (η κρίση της Ευρωπαϊκής Ένωσης 2012) και το ξέσπασμα της γιγαντιάας κρίσης έχει μπλοκαριστεί ακόμα και το σύστημα του κρατικού δανεισμού. Ενώ οι οποίες φρικτές <<austerity policies>> (Πολιτικές λιτότητας είναι υπερβολικά δύσκολο να συνδυαστούν με ενά υποφερτό επίπεδο κοινωνικής πολιτικής. Ο Delors ο <<Πατέρας>> του Ευρώ και της ΟΝΕ στο άρθρο του <<Για την Αναγέννηση της Ευρώπης>> αναγνωρίζει ότι το Ευρώ και η ΟΝΕ βρίσκονται σε <<ασφυκτική κατάσταση>> με κύριους υπεύθυνους την ανεξέλεγκτη ενίαία αγορά ιδιαίτερα και μετά την εφαρμογή της κοινής νομισματικής πολιτικής. Η οποία δημιουργεί μια μη διαχειρίσιμη κατάσταση για του περισσότερους εταίρους πλην ενός της ισχυρότατης Γερμανίας. Σύμφωνα με το σχέδιο του Ντελόρ η ενίαία αγορά για να μπορεί να λειτουργεί ορθά πρέπει να βασίζεται σε τρεις αρχές Ανταγωνισμο(που κινητοποιεί)- Συνεργασία (που ενδυναμώνει) και Αλληλεγγύη (που ενώνει)²² (Delkelet-Europa-south East Europe international Relations Quartetly 2012). Ενώ θεωρεί ότι ακριβώς στην ρίζα της δυσλειτουργίας αυτής της θεωρίας βρίσκονται τα αίτια της σημερινής Ευρωπαϊκής κρίσης. Ενώ από τις τρεις αρχές η μόνη που επιβιώνει και έχει επιτευχθεί είναι ο ανταγωνισμός, παρόλο που η ΟΝΕ λειτουργούσε ικανοποιητικά μέχρι το 2007 με το ξέσπασμα της οικονομικής κρίσης βρεθήκε σε εξαιρετικά εφάλατη θέση απιο την στιγμή που δεν δίδεται ένα στυβαρό οικονομικό πυλώνα.

Πολλοί διαβλέπουν οτι η σωτηρία του Ευρώ είναι η μόνη σανίδα στη διάσωση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σύμφωνα όμως με τον Ulrich Beck τίθεται το ερώτημα αν αυτό που τελικά θα σώσει το Ευρώ θα καταστρέψει την δημοκρατική Ευρώπη²³ (Ulrich Beck 2012)? Μήπως η <<διασωθείσα>> Ευρωπαϊκή Ένωση δεν θα είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση όπως την ξέρουμε αλλά μια Ευρωπαϊκή στην οποία θα κυριαρχεί η Γερμανία. Μήπως η αυτή χωρίς τέλος Κρίση θα γεννήσει ένα <<πολιτικό Τέρας>> Η κυριαρχία της Γερμανικής κουλτούρας της σταθερότητας έχει καταστεί πλέον κυρίαρχη Ευρωπαϊκή ιδέα. Απο τη μια οι χώρες που δεν ανήκουν στην Ευρωζώνη αισθάνονται αποκλεισμένες απο τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων και απο την άλλη οι χώρες που ανήκουν στην Ευρωζώνη αποτελούν ένα νέο πυρήνα το κέντρο του οποίου πλήττεται από την κρίση ενώ συναντούμε την διαίρεση αυτών σε δύο πόλους στις χώρες που χρηματοδοτούνται η θα χρηματοδοτηθούν στο μέλλον απο το ταμείο διάσωσης και στις χώρες που χρηματοδοτούν το ταμείο αυτο. Οι χώρες που ανήκουν βεβαίως στην πρώτη κατηγορία των δανειζόμενων βρίσκονται στην δυσμενέστερη θέση αφού δεν έχουν άλλη διέξοδο απο τα να υποταχθούν στις απαιτήσεις του Γερμανικού Ευρωεθνικισμού ,προτεργάτη της διαδικασίας αυτής. Η Γερμανία με σημαία την <<πολιτική της σταθερότητας>> επιθυμεί να υποτάξει όλη την Ευρώπη στερόντας από τους πιο αδύναμους εταίρους βασικές πολιτικές ελευθερίες. Ο Τομας Μαν γράφει ότι σήμερα έχουμε μια Γερμανική Ευρώπη μπλεγμένη σε ένα φαύλο κύκλο αλληλοεξάρτησης θύτη και θυματος μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση

24<<Η Γερμανία δεν μπορεί να είναι Γερμανία χωρίς την Ευρώπη.Ηδη η επανένωση της Γερμανίας δεν έγινε δυνατή παρα μόνο χάρη στην ειρήνευση της Ευρώπης.Στην κρίση του Ευρώ αυτό που είναι <<γερμανικό>> και αυτό που είναι <<ευρωπαϊκό>>(η που πρέπει να γίνει) ενώνονται αλληλένδετα με ένα τρόπο.Η Γερμανία είναι υπερβολικά κυρίαρχη,υπερβολικά ισχυρή ευρωπαϊκή και μπλεγμένη στην παγκόσμια οικονομία για να προσφέρει τον Εαυτό της την πολυτέλεια να μην σώσει το Ευρώ.(Για μια Ευρώπη των πολιτών Τα ΝΕΑ/LE MONDE-Ulrich Beck 2012)

Πέρα όμως από την έλειψη αλληλεγγύης ένας άλλο απαραίτητο στοιχείο που λείπει απο την Ευρωζώνη είναι η Πειθαρχία 25 (Κον Μπεντίτ 2010)Χαρακτηριστικά παραδείγματα ισχυρές χώρες όπως η Γαλλία και η Γερμανία παραβιάζουν συστηματικά δημοσιονομικούς κανόνες χωρίς να γίνεται έλεγχός ώστε να τους επιβληθούν κυρώσειςΠραγμα που δείχνει το ότι η σύσταση της Ευρωζώνης επασχέ συνθέμελα και είχε οικοδομηθεί σε ένα είδος κινούμενης άμμου.Με σοβαρότερες συνέπειες την αύξηση των επιτοκίων-με επακόλουθο την απογίωση των spreads με άμεση συνέπεια την αλματώδη αύξηση του χρέους.Και απο την αλλη συναντούμε τους προτεργάτες του πρωβλήματος-Γαλλία Γερμανία να διστάζουν να δώσουν την βοήθεια τους στα κράτη μέλη που αντιμετωπίζουν δυσκολίες.Είναι δυνατόν οι παραβάτες να δίνουν στους αμαρτόντες? 26. Οι μονοί αρμόδιοι για να το πράξουν και να ασκήσουν επίτελους δημοκρατικό έλεγχο είναι οι Ευρωπαϊκοί θεσμοί κατα κύριο λόγο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και η Ευρωπαϊκή κεντρική Τράπεζα.Η πειθαρχία είναι απαραίτητη σε ένα διακυβερνητικό οργανισμό όπως η Ευρωπαϊκή Ένωση η οποία δεν διαθέτει ομοσπονδιακό προϋπολογισμό,στην ουσία δεν διαθέτει δικούς της πόρους και που στην περίπτωση χρεωκοπίας μιας μικρής χώρας της Ένωσης (πχ.Ελλάδα) ο κίνδυνος κατέρευσης ολόκληρης της Ευρωζώνης είναι εμφανής.Σε αντίθεση με αλλά ομοσπόνδα συστήματα όπως οι Ηνωμένες πολιτείες όπου οι μηχανισμοί είναι διαφορετικοί παραδείγματος χάριν αν καποια πολιτοια αντιμετωπίσει κύνδυνο χρεωκοπίας τοτέ δεν είναι απαραίτητο οτι κυνδινεύει ολόκληρο το οικοδομμά του δολαρίου.Οσό η κρίση βαθαίνει τόσο γίνεται ολοφάνερο και το άλλο μεγάλο ελλάτωμα ,της μη συνόχης στην οικονομική πολιτική απο τα κράτη μέλη της Ε.Ε(Για ένα σύνταγμα της Ευρώπης σελ 160).Κάθε χώρα αντιδρά στην κρίση με τα δικά της μέτρα οικονομικής πολιτικής αφού η κατανομή των αρμοδιοτήτων είναι τέτοια ώστε ώστε οι οικονομικές ελευθερίες να κατανέμονται απο τις Βρυξέλλες και το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο αλλά 27το εξωτερικό κόστος να το επωμύζονται τα κράτη μέλη .Η πολιτικοοικονομική διαμόρφωση κοινής βούλησης απουσιάζει εντέλως ενώ οι διαφωνίες εξαντλούνται σε δευτερεύοντα θέματα διατήρησης του μεγέθους που αποζητεί το κάθε κράτος η το πόση αγορά αποζητεί το κάθε κράτος.Δυο έισονος σημασίας πολιτικές για την Ευρωπαϊκή Ένωση η νομισματική αλλά και η εξωτερική δεν αναπτύσσονται σε πεδίο ενοποίησης ώστε να μπορέσουν να δημιουργηθούν βάσεις για έξοδο απο την Κρίση και αυτό οδηγεί ολό και σε μεγαλύτερο αδιέξοδο και σε χρησιμοποίηση των δημοκρατικών διαδικασιών όχι πρὸς όφελος της Ενωσης και των πολιτών της αλλά προς το ιδιοτέλον συμφέρων.

19,20 ..Jurken Habermas Για ένα σύνταγμα της Ευρώπης-2011

21 ,22.Αρθρο-η κρίση της Ευρωπαϊκής Ένωσης17.Αρθρο τουFerenc Miszlivetz 2012- Delkelett Europa South east Europe Internationals Relations Quarterly.-η κρίση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

23. Ulrich Beck 2012 αρθρογραφία 24 γραμματα γράμματα-κρίση δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή ένωση 2012.

24. Ulrich Beck (Για μια Ευρώπη των πολιτών Τα ΝΕΑ/LE MONDE-Ulrich Beck 2012)

25,26. „Το μανιφέστο για μια άλλη Ευρώπη –Ντανιελ Κον Μπεντιντ-Γκι Βερχοφστταντ 2012

27 .Γιουρκεν Χαμπερμάς Για ένα σύνταγμα της Ευρώπης

Οικονομική και πολιτική ομοσπονδιοποίηση Λύση η μονόδρομος?

Πολλοί υποστηρίζουν ότι το κατ'εξώχιν κατασκευαστικό λάθος της Ευρωζώνης ήταν ότι δεν λειτούργουσε κάτω από την βάση μιας ομοσπονδιοποίησης κατ'ίπου θα ήταν το μόνο πρόσφορο έδαφος ώστε να μπορέσει να λειτουργήσει ορθά. Για να εκμεταλευόμασταν τα πλεονεκτήματα του Ευρώ τα οποία είναι ο χαμηλός πληθωρισμός και τα χαμηλά επιτόκια σαν αντιστάθμισμα τα κράτη θα έπρεπε να εφαρμόσουν μια ενιαία χρηματοπιστοτική και οικονομική πολιτική.²⁸ Πειραμάτα όπως αυτό της εφαρμογής του Ενιαίου νομίσματος είναι κατάλοιπα του φαινομένου της παγκοσμιοποίησης και μόνο παίζοντας με τους όρους του συγκεκριμένου παιχνιδιού αν τα κράτη είναι διατεθειμένα να κάνουν τις παραχωρήσεις αυτές μπορεί να λειτουργήσει. Επομένως η υπάρξη ομοσπονδιακού Ευρωπαϊκού κράτους και ενιαίου νομίσματος είναι αλληλένδετη. Επίσης μια πολιτική ενοποίηση θα μπορούσε να είναι αντίβαρο στην αχαλίνωτη ταχύτητα της Παγκοσμιοποίησης και να παίξει ρυθμιστικό ρόλο στην παγκόσμια οικονομική κλίμακα. Είναι όμως οι χώρες της Ευρωζώνης διατεθειμένες να δεχτούν αλλαγή της σύστασης του ρόλου του έθνους κράτους ²⁹. (Μπεντιντ-Βερχοφστταντ 2012) .Και δύσκολα θα υπάρξει μέση λύση τουλάχιστον μέχρι τώρα δεν διαφαίνεται στον ορίζοντα. Αν όμως αυτή η κατάσταση συνεχιστεί τα επόμενα έτη η Ευρωζώνη οδηγείται με μαθηματική ακρίβεια στην διάλυση και αυτο θα έχει καταστροφικές συνέπειες για ολόκληρο το Ευρωπαϊκό οικοδόμημα με την σημερινή μορφή που έχει συσταθεί. Η Ευρωζώνη αντιπροσωπεύει σήμερα τα τρία τέταρτα του ακαθάριστου Εθνικού προϊόντος της Ε.Ε. Μια ενδεχόμενη καταρευση της ζώνης αυτής θα έχει ανυπολόγιστες

συνέπειες στην ίδια την συνέχιση της λειτουργίας του θεσμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης 30.(Ξύπνα Ευρώπη σελ16-17).Και είναι τρόμερα δύσκολο μια ανίχυρη οικονομία αλλά και πολιτικά Ευρώπη να πάξει ηγετικό ρόλο στην παγκόσμια οικονομική κρίση αλλά και να αντιμετωπίσει άλλες χώρες οικονομικούς κολοσούς όπως οι Ηνωμένες Πολιτείες αλλά και οι αναδυόμενοι οικονομικοί γίγαντες όπως η Κίνα και η Ιαπωνία.Σίγουρα η ακόμα μεγαλύτερη εκχώρηση εθνικής κυριαρχίας απο τα κράτη στον βωμό της οικονομικής και πολιτικής ενοποίησης δεν είναι και ότι πιο ευχάριστο δεν υπάρχει όμως αντίληψη του κινδύνου,ότι δηλαδή μια Ευρωζώνη με 17 κεντρικές Τράπεζές και 17 διαφορετικές χρηματοπιστωτικές αγορές είναι εξαιρετικά δύσκολο να λειτουργεί σωστά 31.(Ξύπνα Ευρώπη σελ 28-29) χωρίς καθοδήγηση απο ένα συγκεκριμένο Κυβερνητικό μηχανισμό.Το Ευρώ θα επιβιώσει μόνο κατω από την ομπρέλα μιας ομοσπονδιοποίησης με επικέντρο μια Ευρωπαϊκή κυβέρνηση η οποία θα πρέπει να λειτουργεί στο πλαίσιο μιας αυθεντικής Ευρωπαϊκής δημοκρατίας η οποία λειτουργεί κάτω απο ενισχυμένους κοινοβουλευτικούς θεσμούς.32. <<Εχουμε αναγκη απο περισσότερη Ευρώπη>>.(Μπεντιτ-Βερχοφσταντ2012).Και βέβαια θα ήταν λάθος να μην επισημάνουμε και τα θετικά που προέκυψαν απο την λειτουργία της Ευρωζώνης και της ενιάιας αγοράς.Για παράδειγμα δημιουργήθηκαν εκατομύρια νέες θέσεις εργασίας χάρη στην ενιάια αγορά και στο ενιάιο νόμισμα μέχρι και την περίοδο 2007-2008 που ξέσπασε η χρηματοπιστωτική κρίση.Επίσης το Ευρω βοήθησε να εξαλειφθούν οι συναλλαγματικές κρίσεις ανάμεσα στις χώρες της Ευρωζώνης που είχαν δυσέρεστες επιπτώσεις όπως οι συνέπειες απο τις κρίσεις του 1992-1995.Επίσης τα χαμηλά επιτόκια που υπήρχαν χάρη στο Ευρώ επέτρεψαν σε πολλές χώρες μέλη να χρηματοδοτήσουν το χρέος τους.Ενώ πολύ σημαντικό το ότι το ενιάιο νόμισμα βοήθησε σε μεγάλο βαθμό να αντιμετωπιστεί η χρηματοπιστωτική κρίση που μας ήρθε από τις Ηνωμένες Πολιτείες.Αν δεν υπήρχε το Ευρω θα γινόταν καταστροφή λόγω των απανωτών υποτιμήσεων των Εθνικών νομισμάτων και άλλες σοβαρές επιπτώσεις όπως η άνοδος του Πληθωρισμού η λήψη μεθόδων προστατευτισμού. Αρα δεν μπορούμε να μην αντιπαραβάλουμε και τα θετικά απο την λειτουργία της Ευρωζώνης Το πρόβλημα της δημιουργήθηκε κυρίως λόγω ότι στην αρχή της εισαγωγής της υποτιμήθηκαν οι καυαστευαστικές της αδυναμίες.Αυτο οδήγησε και στη άμεση συνέπεια της φτήνης χρηματοδότησης του χρέους που κατήχαν αρκετές χώρες της Ευρωζώνης κ αυτό οδήγησε αρκετές απο τις χώρες αυτές να χαλαρώσουν την βούληση τους να προβούν σε μεταρρυθμίσεις για να μπορέσουν να διατηρήσουν αναταγωνιστικές τις οικονομίες τους.

30,31,32_Το μανιφέστο για μια άλλη Ευρώπη –Ντανιελ Κον Μπεντιντ-Γκι Βερχοφσταντ 2012

Ο υπερκαπιταλισμός και η υπονόμηση της δημοκρατίας

Οτάν θετούμε ερωτήματα γύρω απο τα αίτια της σημερινής κρίσης θεσμών-οικονομικής κρίσης που ταλανίζει την Ευρωπαϊκή Ένωση οφείλουμε να ανατρέξουμε στα γεγονότα που καθόρισαν την υπαρξιακή και πολιτειακή της ταυτότητα την τελευταία εικοσαετία. Με κυρίωτερο την πτώση του υπαρκτού σοσιαλισμού στις αρχές της δεκαετίας του 90' κατί που διευκόλυνε την αλματώδη και με φρενώδης ρύθμους επιβολή της έννοιας της ελεύθερης αγοράς και της μεγιστοποίησης του κεφαλαίου και της ιδιωτικής πρωτοβουλίας, Έχουμε δηλαδή μια μονοπωλιακή μονοδιαστατη καπιταλιστική διακυβέρνηση εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης με σοβαρές δημοκρατικές ελλείψεις αλλά και σοβαρές ευθύνες για την σημερινή πρωτοφανή κρίση που ταλανίζει την Ευρώπη.

Ο Ρόμπερτ Ράιχ σε συνέντευξη του στο Γαλλικο περιοδικό <<sciences Humaines>> εκφράζει βαθύ σκεπτικισμό κατα πόσο τελικά η δημοκρατία και ο καπιταλισμός μπορούν να συμβαδίσουν³³. <<Στην διάρκεια των τελευταίων τριάντα ετών ο καπιταλισμός γνώρισε μια εντυπωσιακή επέκταση στις παλιές βιομηχανικά αναπτγμένες χώρες αλλά και στις αναδόμενες οικονομίες και στις πρώην σοσιαλιστικές χώρες. Ο Παγκόσμιος πλούτος αυξήθηκε σημαντικά. Η ανανέωση υπήρξε αξιοσημείωτη ιδιαίτερα κατά τα τελευταία είκοσι χρόνια. Αλλά αν εξετάσουμε την δημοκρατία και ιδιαίτερα την ικανότητα της να εκφράζει τις έγνοιες των πολιτών η διαπίστωση είναι δυστυχώς πολύ διαφορετική. Πολλά ζητήματα μένουν αναπάντητα όπως η κλιματική μεταβολή, η επιδίωξη των ανισοτήτων, η παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε πολλές χώρες του κοσμού. Οι δημοσκοπήσεις δείχνουν ότι η εμπιστοσύνη στην δημοκρατία μειώνεται και οι πολίτες γίνονται όλο και πιο κυνική απέναντι στην πολιτική. Αν υποθέσει κάποιος ότι ο καπιταλισμός και η δημοκρατία συμβαδίζουν υπάρχει πρόδηλα ένα πρόβλημα. Γιατί ο καπιταλισμός υπήρξε τόσο νικηφόρος ενώ η δημοκρατία είναι σε τόσο αξιοθρήνητη κατάσταση?

Είναι σαφές ότι η δημοκρατία αρρωσταίνει εξαιτίας του οικονομικού ανταγωνισμού. Η ανταγωνιστική πάλη ξεπέρασε το πλαίσιο της αγοράς και εξαπλώνεται μέσα στην δημοκρατία. Είναι ένας ξέφρενος αγώνας δρόμου των επιχειρήσεων να προσανατολίσουν προς το συμφέρον τους της πολιτικές αποφάσεις. Ενώ στην αντίπερα όχθη οι εκλογείς παρακολουθούν ανήμποροι την σύγκρουση αυτή χωρίς να μπορεί να ακουστεί η φωνή τους ³⁴. Αυτό όμως δεν οφείλεται αποκλειστικά στις κακές προθέσεις των επιχειρήσεων αλλά στην συνεχή γιγαντιοποίηση του ανταγωνισμού. Που επιφέρει το εξαντλήσιμο καπιταλιστικό σύστημα που επηβλήθηκε την τελευταία εικοσαετία. Σε τι βασίζονταν όμως και που οφείλει την ανάπτυξη του αυτό το είδος δημοκρατικού καπιταλισμού όπως των αποκαλεί ο Ρόμπερτ Ράιχ, κύριως αναπτύχθηκε χάρη στην σύμπτωση μαζικής παραγωγής και μαζικής κατανάλωσης. Ενώ σε κάθε βιομηχανικά ανεπτυγμένη χώρα της μεταπολεμικής περιόδου κυριαρχούσαν δύο με τρεις αρχουσές επιχειρήσεις λόγω των οικονομιών κλίμακας. Η δράση τους όμως συνυπήρχε με ισχυρά συνδυκάτα που αντιπροσώπευαν τους μισθωτούς και των οποίων η δράση εμπλούτιζε την δημοκρατία. Με αποτέλεσμα τα συνδυκάτα αυτά να συμμετέχουν ενεργά στην διαμόρφωση της γενικής γνώμης. Μετά όμως την δεκαετία του 70' τα πράγματα άλλαξαν υπήρξε αναστάτωση στο καπιταλιστικό σύστημα εξαιτίας της ανάπτυξης νέων τεχνολογιών μεταφόρων και επικοινωνιών που αναπτύχθηκαν λόγω του ψυχρού Πολέμου. Παραδείγμα η ανακάλυψη του ιντέρνετ από το Πεντάγωνο για την μεταφορά πολύπλοκων δεδομένων, η τα νέα τύπου εμπορευματοκιβώτια που μετέφεραν σε μακρίνες χώρες εμπορεύματα τα οποία εμφανίστικαν κατά την διάρκεια του πολέμου στο Βιετνάμ. Η ανακαλύψεις όμως αυτές υποχρέωσαν τις εταιρίες να είναι πιο ανταγωνιστικές μεταξύ τους. Οι καταναλωτές κερδισάν αλλά οι πολίτες έχασαν γιατί δεν είχαν και δεν έχουν τα μέσα για να εκφραστούν ως αναφορά τις συνέπειες του υπερκαπιταλισμού. Καί συνεχίζοντας την ανακαιφαλαίωση του παρελθόντος καταλήγουμε στο ερώτημα γιατί η αμεσή συνέπεια της εδραίωσης του άκρατου καπιταλισμού ήταν η άνιση κατανομή της ευημερίας μήπως το τέλος του κομμουνισμού εκανέ τον δυτικό καπιταλισμό να χάσει κάθε αναστολή? ³⁵. (Χαμπερμας 2012). Πραγματι η εποχή οπότε ο καπιταλισμός περιοριζόταν από τα έθνη κράτη με κενσιανές οικονομικές πολιτικές με αποτέλεσμα να διατηρήτε ευημερία και οικονομική ισοροπία στις χώρες του ΟΟΣΑ είχε παρέλθει ανεπιστρεπτοι μετά την εγκατάλειψη του συστήματος συναλλαγματικών ισοτιμιών αλλά και την Πετρελαιοκή κρίση. Το οικονομικό δόγμα της σχολής του Σικάγου έδειξε το πιο σκληρό του πρόσωπο επί διακυβέρνησης Ρίγκαν και Μαργκαρέτ Θάτσερ και συνεχίστηκε στην διακυβέρνηση Κλιντον αλλά και του νεότερου Γκόρντον Μπράουν. Η θριαμβολογία που επήλθε στη δύση με την κατάρευση της Σοβιετικής Ένωσης δημιούργησε ένα διογκώμενο οικονομικοπολιτικό δόγμα το οποίο εν τέλει αναδύθηκε σε κοσμοθεωρία χωρίς αντιπαλόν 'δεος που κατέκλεισε όλους τους τομείς της ζωής μας. Σύμφωνα με το Μαξ Αρμάνε ήδη πρίν ακόμα την πτώση του Βερολίνου η ουτοπία ³⁶ που απαιτούσε ότι το κράτος θα έφερνε την ευτυχία είχαν αποτύχει ακρίβως επειδή ο ίδιος ο Καπιταλισμός βρέθηκε ξανά μόνος του και είχαμε την ανάδυση μιας νέας ουτοπίας εκείνης της αγοράς. Επί τριάντα χρόνια ζήσαμε και ζούμε με βάση το μοντέλο του <<αόρατου χεριού>> το οποίο θα πρόσφερε ωφέλιμο έργο εξισοροποντας τους δυο πόλους της προσφοράς και της ζήτησης. Είχαμε την εντύπωση ότι ή συσώρευση ιδιωτικών

ελλατωμάτων θα δημιουργούσε δημόσιες αρετές. Και επήλθε η κατάρρευση. Για πολλά χρόνια η ουτοπία της υλικής αφθονίας εβάζε ετσι πιστευάμε τον κόσμο στο ίδιο καλότυπι. Το πρόβλημα σήμερα συμφωνα με το Πιερ Ροζάνβαλον. είναι ότι έχουμε αγγίξει το όριο, το όριο του χρήματος, το όριο του χρόνου, του περιβάλλοντος το όριο της ικανότητας παραγωγής. Κ εδώ ερχεται η σύγκρουση με την Ουτοπία του παρελθόντος και τιθεται ο πρωβληματισμός για την οικοδόμηση μιας νέας κοινωνίας ίσων ευκαιριών αλλα και νέων κανόνων δικαιοσύνης και ορισμού της δημοκρατίας. Αρα θέτούμε το ερώτημα ποιο είναι το επόμενο βήμα υπαρχει και αν ναι ποιο είναι? Ποια θα είναι αυτη η καινοτόμα αλλαγη που θα βοηθήσει προς το καλύτερο. Στο βιβλίο του Γιούρκεν Χαμπερμας για ένα σύνταγμα της Ευρώπης αναφέρει χαρακτηριστικά ο συγγραφέας 37. ότι τροπος απόδρασης από το σύμπαν του καπιταλισμού δεν υπάρχει και το μόνο που μπορεί να γίνει είναι ένας εκπολιτισμος και μια τιθάσευση της δυναμικής του Καπιταλισμού εκ των έσω. Είναι απαραίτητο απο τις αρχές της σύγχρονης εποχής αγορά και πολιτική έπρεπε να μπορούν να συνυπάρχουν ωστε να διατηρούνται σε ισοροπία οι σχέσεις αλληλεγγύης μεταξύ των μελών μιας πολιτείας. Η συνεχης σύγκρουση μεταξύ Καπιταλισμού και δημοκρατίας εξακολουθεί να υφίσταται διότι η αγορά και η πολιτική βασίζονται σε εντέλως διαφορετικές αρχές. Αρα είναι από την φύση τους εξαιρετικά δύσκολο να συνυπάρξουν. Η χρυσή τομή όμως είναι απαραίτητο να βρεθεί τουλάχιστον για τα επόμενα χρόνια αφού γνώρισαμε την παρακμή και τη κρίση του κομμουνισμού, την παρκμή και την κρίση του καπιταλισμού και την οικονομική κατάρρευση που αυτή έφερε μαζί της αλλα δεν μπορούμε να γνωρίζουμε τουλάχιστον ακόμα πιο θα είναι το νέο οικονομικό μοντέλο που θα φέρει την αλλαγή που όλοι περιμένουμε

34. αρθρογραφία 24 γράμματα-Η κρίση δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή ενώση

35.. Γιουρκεν Χαμπερμάς Για ένα σύνταγμα της Ευρώπης

36. Αρθρο το νόημα της ουτοπικής αναζήτησης-Μαξ Αρμάνε

37. Πιερ Ροζάνβαλον Αρθρο-Το κοινωνικό ζήτημα-Η επανεξέταση του κράτους πρόνοιας

Η Τραπεζική κρίση του 2013 στην Κύπρο ως παράδειγμα λήψης μη δημοκρατικών αποφάσεων

Τον Μάρτιο του 2013 λήφθηκε απο το Γιουρογκρούπ μια πρωτοφανής για τα Ευρωπαϊκα αλλα και τα παγκοσμία χρηματοπιστωτικά δεδομένα απόφαση για την Κύπρο για κουρεμα των Τραπεζικών καταθετών των δυο μεγαλυτέρων της Τραπεζών. Η Κυπρος είχε επέλθει ήδη σε σοβαρή επειδύνωση της υφέσης στο εσωτερικό της

οικονομίας της απο το 2011 ενώ ο υπερδιογκωμένος για τα γεωγραφικά της δεδομένα Τραπεζικός τομέας είχε αρχίσει να καταρέει.Η <<λύση>> η η τιμωρία καλύτερα που επιβλήθηκε στην Κύπρο είναι απλώς ένα ακόμα παράδειγμα του αδηφάγου μηχανισμού που κυριαρχεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση,την πλήρη ελειψη αλληλεγγύης και την πτώση των δημοκρατικών θεσμών.

Σε αιχμηρό άρθρο του στη 38.<< Wall street Journal>> ο Στίβεν Φίντλερ παραφράζοντας μια γνωστή φράση του πρώην βρετανόν πρωθυπουργού Γουίνστον Τσώρτσιλ αναφέρει <<Ποτε στην Ιστορία των κυβερνητικών διασώσεων δεν έχασαν 'τόσοι πολλοί 'τοσο μεγάλη αξιοποιησία για 'τοσο μικρό ποσό χρημάτων>>Ποιο ήταν τελικά το κόστος της υποτιθέμενης διάσωσης και της απόφασης να κουρευτούν οι καταθέσεις στο νησί>> 39. Σε μια χώρα που αντιμετωπίζει σοβαρά οικονομικά προβλήματα η διαχείριση της Κρίσης που επιβάλει η Ευρωζώνη ζητώντας όπως το παράδειγμα πρόσφατά της Κυπρου το <<κεφάλι τους στο πιατο>> ενώ επιβάλει ταυτόχρονα αποφάσεις σκληρής λιτότητας και παρακινδυνευμένων διαπραγματεύσεων είναι λύσεις που οδηγούν στη καταστροφή της ανάπτυξης και της εμπιστοσύνης.

40.Η περίπτωση της Κυπρου εκανέ πολλούς να μιλήσουν για αλλαγή καθεστώτος στην πολιτική του Ευρώ όχι δύστυχώς όμως προς το καλύτερο αφού μιλάμε για ένα ακόμα φαινόμενο λήψης μη δημοκρατικών αποφάσεων στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά και αλλαγή στο καθεστώς των μέχρι τώρα λανθασμένων αποφάσεων αφού μετά την απόφαση για κόρυεμα των καταθετών πλέον η ευθύνη μεταφέρεται στα χέρια των καταθετών και σε ένα πιο γενικό πλαίσιο και σε μελλοντικές περιπτώσεις οι απλοί ευρωπαίοι πολίτες θα καλούντια να πληρώσουν τα σπασμένα και τα λάθη του χρηματοπιστωτικού συστήματος της Ευρωζώνης.Αλλά και στην ίδια την οικονομία πρωταρχικά της Κυπρου η καταστροφή είναι ανυπολόγιστη.Η οικονομία της Κυπρου ήταν στηριζόμενη σε μεγάλο βαθμό στο Τραπεζικό σύστημα η κατάρρευση του συστήματος ακόμα και με την ανασύνταξη του Τραπεζικού τομέα δεν θα επανακάμψει ποτέ γιατί έχει χαθεί το σημαντικότερο στοιχείο αυτής ,η εμπιστοσύνη προς το σύστημα κυρίως απο μεγάλους επενδυτές,Και η ζημία αυτή είναι ανεπανόρθωτη.Μπορεί σε μεγάλο βαθμό η εξυγίανση του διογκωμένου Τραπεζικού συστήματος της Κυπρου να ήταν αναγκαία θα μπορούσε να διεξαχθεί όμως με τα μέσα που διαθέτει η Ευρωπαϊκή ένωση σε συνθήκες ομαλότητας και σε ένα πλαίσιο λήψης αποφάσεων απο δημοκρατικό πρίσμα.Αντι αυτού επιβλήθηκε η καταστροφή σχεδόν της οικονομίας μιας μικρής χώρας με ολέθριες συνέπειες όχι μόνο στον εσωτερικό της χώρας αλλά και για την Ευρωζώνη με την ευρύτερη έννοια.Τα περιθώρια για συντομή ανάκαμψη της Κυπριακής οικονομίας είναι ελάχιστα και αν η Κυπρος αναγκαστεί να φύγει απο την Ευρωζώνη θα μπορούσε να σημαίνει την απαρχή του 'τέλους του Ευρωπαϊκού νομοματικού και πολιτικού οράματος της ενοποίησης σε οικονομικό και πολιτικό επίπεδο,Καθως θα ήταν η απόφαση αυτή απαρχή και άλλων χώρων να αναζητήσουν εξόδο απο την ευρωζώνη

για να απαλλάξουν τις οικονομίες τους απο τις επιπτώσεις παρόμοιων με της Κυπρου αποφάσεων στο μέλλον.

41.Βεβαια αυτό θα μπορούσε να επωφελήσει τις οικονομίες των χώρων αυτών αλλα θα ήταν η καταστροφή του Ευρωπαϊκού νομισματικού οικοδομήματος.Αρα καταλήγουμε ότι η απόφαση μιας τετοιας επέμβασης με 'τοσο «βίαιο» τρόπο ήταν εντελώς λανθασμένη αψυχολόγητη και λήφθηκε πέρα απο κάθε μορφής δημοκρατική διαδικασία.Ειναι ακόμα μια απόδειξη οτι στη περίοδο της οικονομικής κρίσης στην Ευρωπαϊκή Ενωση ,τα πάθη έχουν οξυνθεί η δημοκρατία μπήκε στο περιθώριο και οι μηχανισμοι οικονομικοί και πολιτικοί δεν είναι προς όφελος των εταίρων στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής οικογένεια,αλλα προς το συμφέρον ιδιοτελών παραγόντων και μονοπωλιακών καθεστώτων

38. ,39 Αρθρο Εφημερίδας<<ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗΣ>>-<<Λανθασμένες κινήσεις απο τα τέλη του 2010 στις Κυπριακές Τράπεζες>>

40,41-Αρθρό Εφημερίδας <<ΤΑ ΝΕΑ>>-<<Μετάφραση άρθρου της WALL STREET JOYRNALL>><< Το κοινά των κυπριακών και η κρίση αξιοποισιτίας>>

Περισσότερη δημοκρατία ως απάντηση-Το κίνημα των αγανακτησμένων

Η οικονομική κρίση που ταλανίζει την Ευρώπη, οι δυσβάσταχτες οικονομικές **συνθήκες** που απορέων ως συνέπεια αυτής σε συνδυασμό με την όλο και αυξανόμενη έλλειψη δημοκρατικών αποφάσεων εις βάρος των πολιτών ήταν φυσικό να δημιουργήσουν αντιδράσεις και φαινόμενα κοινωνικής αναταραχής. Με αποκορύφωμα το Κίνημα των <<αγανακτησμένων>> μαζί με διαδήλώσεις σε όλη την Ευρώπη (ο πιο μεγάλος όγκος διαδηλώσεων ελαβέ χώρα το έτος 2011 ένα οριζόντιο κίνημα πολιτών οι οποίοι συγκεντρώνονται κυρίως σε πλατείες μεγάλων Ευρωπαϊκών για να συζητήσουν και να διαμαρτυρηθούν εναντίον μιας πολιτικής τάξης – κατεστημένου το οποίο αισθάνονται ότι δεν τους εκπροσωπεί πλέον. (η κραυγή των αγανακτησμένων θάναση Γιαλκετση). Στο άρθρο του στην εφημερίδα <<La Repubblica>> ο Mark Lazar καθηγητής στον Ινστιτούτο Πολιτικών Επιστημών του Παρισιού αναφέρει τα βασικά γνωρίσματα του ιδιαίτερου αυτού κινήματος⁴². <<Το κίνημα των αγανακτησμένων παρουσιάζει παραδοσιακά χαρακτηριστικά και ταυτόχρονα ανανεωτικές όψεις.... Εδώ και μήνες η λιτότητα που εφαρμόζεται στις διάφορες Ευρωπαϊκές χώρες. Προσκρόνει σε μια όλο και πιο ισχυρή αντίσταση. Τα αποτελέσματα είναι μια πτώση της δημοτικότητας των κυβερνητικών ηγετών, αρνητικές εκλογικές επιδόσεις των κομμάτων, απεργίες και μεγάλες διαδηλώσεις. Η δυσσέρεσκεια εκφράζεται με τρόπους γνωστούς στην δημοκρατία, απομάκρυνση από τους ηγέτες που ασκούν Εξουσία, εκλογικές ανατροπές, κλασικές συλλογικές δράσεις. Το κέντρο των δράσεων συναντάται στην Ισπανία και συγκεντρώνει νέα στοιχεία. Οι διαμαρτίες πηγάζουν όμως από αυθόρμητους δεσμούς που δημιουργήθηκαν μέσω διαδικτύου, όπως έγινε και με την αρχή των εξεγέρσεων στην Αίγυπτο. Δευτέρον επειδή στον κύριο όγκο τους συγκεντρώνουν νέους κατά πλειψηφία άνεργους πτυχιούχους. Αυτοί είναι οι <<miEURistas>> (δηλαδή νέοι που κερδίζουν χίλια ευρώ η και λιγότερα. πχ στην Ισπανία ένα στους 2 νέους κάτω των τριάντα ετών είναι άνεργοι ή υποχρεούνται σε μια μακρά περίοδο επισφαλούς απασχόλησης που επηρεάζει βεβαίως όλους τους τομείς της ζωής τους όπως την δυνατότητα να αποκτήσουν κατοικία ή να δημιουργήσουν οικογένεια..)

Αυτή η συνέχης ασφυξία οδήγησε τον κόσμο στην εξέγερση η οποία μπορεί να μην είχε τα θεμέλια και την οργάνωση για να μπορέσει να διατηρηθεί για μεγάλο χρονικό διάστημα ίσως ούτε και συγκεκριμένο υπόβαθρο ιδεολογικό πέρα από το προφανές και απόλυτα δικαιολογημένο πνέυμα αγανάκτησης κατάφερε όμως να στείλει τα δικά της μηνύματα με κυριώτερο ότι η δημοκρατία στην Ευρώπη αρρωσταίνει μέρα με την μέρα. Η ύπαρξη των κινήσεων αυτών και των <<αγανακτησμένων>>⁴³. στην Ευρώπη αλλά και στην Αμερική ακόμα με το κίνημα <<Καταλάβεται την Γουόλ Στρίτ>> είναι εύκολο να καταλάβει κανείς ότι δεν πρόκειται απλώς για ανόδο λαϊκίστικων οργάνωσεων που θέλουν να κατηγορήσουν απλά τις οικονομικές ελίτ αλλά διαμαρτύρονται για θέματα απτά καθημέρινα που αγγίζουν το κάθε πολίτη ξεχωριστά, στίγματίζουν τα κομμάτια εξουσίας και τις παραδοσιακές μορφές διακυβέρνησης ζητούν μια πιο συμμετοχική και με πιο άμεσες διαδικασίες δημοκρατία, υμνούν τον λαό που αναγόρευεται μοναδικός κάτοχος κάθε αλήθειας, υποστηρίζουν μια αναδίπλωση στο τοπικό περιφερειακό εθνικό πλαίσιο, και διεκδικούν μια δημοψηφισματική δημοκρατία, βασιζόμενη σε λήψη αποφάσεων μέσω δημοψηφισμάτων. Το δημοκρατικό έλλειμα αποτελούσε και θα αποτελεί πάντα αιχμή κοινωνικής αναταραχής.⁴⁴ Η Αραβική Ανοιξη, οι Αγανακτησμένοι της Ισπανίας, της Ελλάδας, των ΗΠΑ, οι διαδηλωτές του Ισραήλ της

Χιλής,αλλου ως μαζικά κινήματα αλλου με λίγες δεκάδες άτομα μπορεί να μην έχουν πολλά κοινά στοιχεία μεταξύ τους έχουν όμως ενα κοινό βασικό στοιχείο,αρνούνται να υπηρετήσουν την καθεστηκία τάξη τοσο σε πολιτικό όσο και σε οικονομικό επίπεδο,Αρνούνται να συνεχίσουν να είναι συμμετοχη-συνένοχοι σ αυτή την διαδικασία δίνοντας <<τροφή>> σε ένα άρρωστο σύστημα που θέτει καθημερινά σε αμφισβήτηση τρεις βασικές αρχές Την ισότητα,την λαϊκή κυριαρχία και την πολιτική δημοκρατία..Διεκδίκουν οπως διεκδικούμε όλοι μας στην σημερινή εποχή το δικαίωμα στο αυτονόητο του οποίου όμως η ουσία έχει φθάρει,το δικαίωμα στην εργασία,στην κοινωνική πρόνοια,στην στέγη,στην δημιουργικότητα,στην Ελπίδα.

42,43.Αρθρο Εφημερίδας<<ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΗΤΑ>> Θανάση Γιαλκέτση<< Η Κραυγή των αγανακτημένων->>

44,Αρθρογραφία-24 γράμματα-Κρίση δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση-Serge Halimi(LE MONDE DIPLOMATIQUE)-Δημοκρατικό Ελεμμα-Αίχμη κοινωνικής Αναταραχής.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Μετά απο όλους αυτους τους τομεις που εξετάσαμε και αφορουν την λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στους οποίους ειται λόγο της οικονομικής κρίσης είτε λόγω πρότερων ελειμάτων η δημοκρατικές διαδικασίες αμβλύνονται.Εχουμε καταλήξει σε συγκεκριμένα συμπεράσματα.Καταρχην το στοιχείο της ύπαρξης του ίδιου του πρωβλήματος.Δεν μιλάμε δηλαδη ούτε για κυνδινολογία ουτέ για αυταπάτη.οι δημοκρατικές διαδικασίες μέσα στην Ευρωπαϊκη ένωση και υπολειτουργούν και βρίσκονται συνεχώς κάτω απο πίεση.Καταρχήν εξετάζοντας τις ίδιες τις θεσμικές λειτουργίες των οργάνων της Ένωσης και το τρόπο λείψης των αποφάσεων δεν είναι δύσκολο να διαπίστωσει κανείς το πρόβλημα πάρολο που στο καταστατικό των συνθηκών και ιδιαιτερα στην τελευταία συνθήκη της

Λισαβόνας τείθεται ως πρωταρχικό ζήτημα της λειτουργίας της Ένωσης. Η συμμετοχική δημοκρατία απουσιάζει φανερά από την διακυβέρνηση της Ε.Ε και ο πολίτης φαίνεται αμέτοχος και απροστάτευτος μπροστά στην καθημερινή παρέλαση νέων δεδομένων που τον κατακλίζουν. Ενώ αισθάνεται το ρόλο του στην διαδικασία λήψης των αποφάσεων καθημερινά να περιθωριοποιείται. Είναι απαραίτητη η αλλαγή στην λειτουργία των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καταρχήν με την περισσότερη από μέρος τους μεταξύ τους συνεργασία ως αναφορά την λήψη των αποφάσεων και στην τήρηση των δημοκρατικών διαδικασιών στον εσωτερικό πυρήνα του κάθε οργάνου. Επίσης ο πολίτης χρειάζεται περισσότερη αντικειμενική ενημέρωση για τις διεργασίες που λαμβάνουν μέρος εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης και πώς προβλέπεται από τις συνθήκες αλλά και την γίνεται στην πραγματικότητα με την λειτουργία των θεσμικών αυτών οργάνων και πόσο τηρούνται οι διαδικασίες αμετάβλητες στον βαθμό που πρέπει να τηρούνται. Επίσης είναι ανυπομονητική η απάθεια που μέσα από τις ερευνές φαίνεται να έχουν οι Ευρωπαίοι πολίτες για τις Ευροεκλογές και γενικότερα για τον θεσμό του Ευρωπαϊκού κοινοβουλίου του οποίου τα μέλη καλούνται οι ίδιοι να επιλέξουν κάθε πενταετία. Θα πρέπει να υπάρξει και εκεί καλύτερη και πειστικότερη ενημέρωση ώστε οι πολίτες να λαμβάνουν ενεργά μέρος στη διαδικασία και να έχουν λόγο για την αντιπροσωπευσή τους στον Ευρωπαϊκό κοινοβούλιο.

Την δύσκολη περίοδο της οικονομικής ύφεσης που διανύει η Ευρώπη ο κοινωνικός ιστός έχει διαβρωθεί οι κοινωνικές ανισότητες μεγιστοποιήθηκαν και η ανάγκη για αλληλεγγύη από μέρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι αναγκαία. Ο θεσμός του κράτος πρόνοιας όπως εξετασαμε και ως μέρος της εργασίας αυτής είναι αναγκαίο να επανεξετάσει και να ενταχθεί στην ατζέντα της Ένωσης. Η κρίση αυτή δεν είναι μόνο χρηματοπιστωτική και οικονομική αλλά πρωτίστος κοινωνική κρίση και εδώ είναι που η Ευρωπαϊκή Ένωση οφείλει να δείξει το αλληλέγγυο της πρόσωπο. Και προς τις χώρες που έχουν χτυπηθεί περισσότερο από την ύφεση αλλά και ως προς το πρόσωπο του κάθε πολίτη που βιώνει τις δυσκολίες συνθήκες της σημερινής περιόδου υιοθετώντας πολιτικές στον τομέα της υγείας της παιδείας αλλά και της ευρύτερης κοινωνικής πρόνοιας.

Ως αναφορά την νομισματική πολιτική στην οποία όπως πολλοί υποστηρίζουν οφείλεται το αδιέξοδο οικονομικό αλλά και πολιτικό στο οποίο έχει περιέλθει τα τελευταία χρόνια η Ευρωπαϊκή ένωση και ιδιαίτερα μετά το ξέσπασμά της χρηματοπιστωτικής κρίσης το 2008 οι λύσεις είναι συγκεκριμένες αλλά απόλυτα αναγκαίες για να επιτευχθεί λύσεις. Επανασυντομίσιος της Ίδιας της νομισματικής πολιτικής και των κατασκευαστικών λαθών που την διέπουν, Επαναπροσδιορισμός των ορών των δανειζόμενων και υπερχρεωμένων κρατών με νέους όρους και

δημοκρατικότερες διαδικασίες και περισσότερη συνεργασία και αλληλεγγύη προς τις παθούσες οικονομικά χώρες

.Ας μην ξέχναμε όμως απο τι προκλήθηκε σε μεγάλο βαθμό η δύσκολη αυτή κατάσταση και συγκεκριμένα αναφερομαστε στην ασυδοσία του καπιταλιστικού συστήματος το οποίο όπως αναφέραμε και σε προηγούμενο κεφάλαιο την τελευταία εικοσαετία με την επιβολή της μονοπολιακής του παρουσίας στο παγκόσμιο πολιτικό κατεστημένο και στην Ευρωπαϊκή Ένωση ειδικότερα δημιούργησε ένα ολιγαρχικό κατεστημένο και μια τεράστια κλιμάκωση των κοινωνικών ανισοτήτων αλλά και η πλήρης ασυδοσία που κυριαρχήσε στην ανεξέλεγκτη ενιάια αγορά κατατάσσονται στους σοβαρούς υπαιτίους της σημερινής κρίσης οικονομικής αλλά κυρίως θεσμικής και δημοκρατικής.Όπως αναφέραμε και πρωτίτερα η ισοροπία όπως μπορεί να επιτευχθεί μέσα στο κεικewνά τον εξελίξεων είναι η λύση.Η αγορά να επιβιώσει και να εξελιχθεί αλλά μέσα στο πλαίσιο του μέτρου το ίδιο και η ανεξέλεκτη ιδιωτική πρωτοβουλία που ανθίζει στον χώρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης απο την δεκαετία του 1990 και μετά.Και αν χρειάζεται σε οποιαδήποτε περίπτωση το κράτος η σε ευρύτερη έννοια η Ευρωπαϊκή Ένωση να επεμβαίνει αυτό θα πρέπει να συμβαίνει.

Σε τελική ανάλυση δεν είναι δύσκολο να καταλάβει κανείς γιατί φτάσαμε ως εδώ αναλώνοντας και σε πιο γενικό πλαίσιο την κατάσταση.Η κρίση του Ευρώ ,η κρίση της ύφεσης η κρίση της οικονομίας φανερώνει μίαν άλλη κρίση ,μια κρίση τρανταγμού των δημοκρατικών αξιών,μια κρίση υπαρξιακή όπως αναφέρει Ο Εντγκαρν Μόρεν μια <<πολυ κρίση>> που είναι διευρυμένη σε όλους του τóμεις είναι κρίση δημογραφική,οικολογική,και κρίση θεσμών(μπεντιτ 2012).Η Ευρώπαική Ένωση πάσχει απο δυσκινισία,αλλά και απο έλειψη ευρυματικότητας για λύσεις αποτελεσματικές και γρήγορες.Η δυσκαμψία στην λήψη αποφάσεων και οι συνεχείς γραφειοκρατικές καθυστερήσεις κάνουν την λήψη άμεσων αποφάσεων ακόμα πιο δύσκολη.Και τις δημοκρατικές διαδικασίες αυτές τουλάχιστον που προσπαθούν να διατηρηθούν χάνονται μέσα στην δίνη της γραφειοκρατίας και της ακαμψίας.Απέναντι σε άλλες ανεπτυγμένες η αναδυόμενες οικονομικά χώρες η Ευρώπη μένει στάσιμη ως αναφορά την δημογραφία ο πλυθήσμος της Ευρώπης είναι γηραιός,γερνάει ταχύττα ενώ οι γεννήσεις μειώνονται σημαντικά,απο την άλλη ο νευραλγικός τóμεις της οικολογίας του οποίου αν η Ευρωπαϊκή Ένωση τα ευρύματα του τα αξιοποιούσε κατάλληλα θα μπορούσε να απαλύνει και δυσβάστακτες οικονομικά περιόδους όπως αυτή που διανύουμε με την μέθοδο της μετάστροφης της νοοτροπίας των μαζών (πχ να πάψει η οικονομία μας να εξαρτάται από τα ορυκτά καύσιμα).Και απο την άλλη η πολιτική δυσκαμψία που την ακολουθεί αφού είναι διαχωρισμένη σε 27 διαφορετικά κράτη τις περισσότερες φορές χωρίς σύμπνοια μεταξύ τους ενώ έχει να αντιμετωπίσει και τον

ανταγωνισμό άλλων οικονομικών μεγαθιρίων όπως η Κίνα και οι Ηνωμένες πολιτίες της Αμερικής.

Υπάρχει όμως ένας δρόμος για δσαφυγή απο το αδιέξοδο? Υπάρχει φτάνει να επιδειχθεί από τους ενδιαφερόμενους αυτοσυγράτηση,πειθαρχία και αποφασιστικότητα.Κάθε προσπάθεια απο δω και πέρα να συνεχιστεί το Ευρωπαϊκό οικοδόμημα θα εξαρτηθεί απο την ικανότητα των Ευρωπαϊκών δημοκρατιών που είναι οι παίκτες του παιχνιδιού ,δηλαδή οι οικονομικοί κοινωνικοί και πολιτικοί δρώντες να συμφωνήσουν ότι αυτό που είναι ο στόχος του 'τώρα αλλα και στο μέλλον είναι η προστασία του Ευρωπαϊκού δημόσιου συμφέροντας και η διατήρηση των αξιών της δημοκρατίας και της αλλύλεγύης μέσα στη Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΒΙΒΛΙΑ

Γιουρκέν Χάμπερμας-<<Για Ενα σόνταγμα της Ευρωπης>>Εκδόσεις Παττάκη –
κοινωνικές Πολιτικές Επιστήμες-2012-Μετάφραση Σώτη Τριανταφύλου

Ντανιέλ Κον Μπεντιτ-Γκι Βερχοφσταν-<<Ξυπνα Ευρώπη –Ενα μανιφέστο για μια αλλη
Ευρωπη>> Εκδόσεις Μετ αιχμιο Δεκέμβριος 2012.

Αρθρα.

*Αρθρο πανεπιστημιο Μακεδονίας-Μείωση ευρωπαϊκού δημοκρατικού ελέϊματος και συμμετοχική
δημοκρατια στην Ευρωπαϊκη Ένωση.*

*Πιερ Ροζανβαλον.Το νέο κοινωνικό Ζητημα-Επανεξετάζοντας το κράτος πρόνοιας-αρθρογραφια
24 γράμματα-κρίση δημοκρατίας στην Ευρωπαική ενωση 2012.*

.Ulrich Beck. (Για μια Ευρώπη των πολιτών Τα ΝΕΑ/LE MONDE-Ulrich Beck 2012)

Άρθρο Εφημερίδας <<ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗΣ>>-<<Λανθασμένες κινήσεις απο τα τέλη του 2010 στις Κυπριακές Τράπεζες>>

-Άρθρο Εφημερίδας <<ΤΑ ΝΕΑ>>-<<Μετάφραση άρθρου της WALL STREET JOURNAL>><< Το κουρέμα των κυπριακών και η κρίση αξιοπιστίας>> Άρθρο Εφημερίδας <<Ελευθεροτυπία>> Θανάση Γιαλκέτση << Η Κραυγή των αγανακτισμένων->>

,Άρθρογραφία-24 γράμματα-Κρίση δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση-Serge Halimi(LE MONDE DIPLOMATIQUE)-Δημοκρατικό Ελεγμα-Αιχμη κοινωνικής Αναταραχής.

Άρθρο το νόημα της ουτοπικής αναζήτησης-Μαξ Αρμάνε

.Πιερ Ροζάνβαλον Άρθρο-Το κοινωνικό ζήτημα-Η επανεξέταση του κράτους πρόνοιας

ΔΙΑΔΥΚΤΙΟ

{(http://europa.eu/scadplus/glossary/gualified_majority_el.htm)}

{(http://ec.europa.eu/public_opinion/arcives/ebs/15/9/2008)}

Eurostat.Ευρωπαϊκή στατιστική Υπηρεσία.